

CAROLUSKRANT NR 25

Fonds Carolus Borromeus vzw

september/oktober 2017

Een Triomfantelijke Terugkeer

Het is een werk geweest van lange adem. Na de aankoop van het werk “De Terugkeer van de Heilige Familie”, een werk van Pieter Paul Rubens met studiomedewerking, op een veiling in Duitsland eind 2011, werd het werk onderworpen aan een uitgebreide preliminaire studie.

Daarna volgde een zorgvuldig en langdurig proces van reiniging en restauratie op het KIK in Brussel, dat uiteindelijk meer dan drie jaar zou duren. Goed een half jaar geleden waren dan eindelijk alle oude retouches vakkundig weggehaald en was het werk volledig ‘blootgelegd’: het eigenlijke restauratiewerk, waarbij alle lacunes zouden worden ingevuld, kon beginnen! Tegelijkertijd werd er - achter de schermen - werk gemaakt van de planning voor de terugkomst van “De Terugkeer”: er werd beslist dat het schilderij, hersteld in volle glorie, op vrijdag 23 juni aan pers en publiek zou worden voorgesteld, in dezelfde kerk en boven hetzelfde altaar waar het (ongeveer) 400 jaar geleden voor bestemd was en reeds hing. Toen deze datum werd vastgelegd, ruim van tevoren, had men niet kunnen vermoeden dat de planning van de laatste weken zo strak zou zijn.

Pas een week voor de terugkomst werd het schilderij voorzien van zijn definitieve vernislaag.

De eigenlijke terugplaatsing van het werk - achter een groot doek, om het publiek nog even in het ongewisse te laten - gebeurde op dinsdag; de plaatsing van het kader op woensdag; de voorziene verlichting werd zelfs pas op donderdag geïnstalleerd!

Gelukkig verliep alles vlekkeloos: de genodigden zouden het werk de dag erna kunnen zien op de best mogelijke manier. Het animo voor de “Terugkeer” bleek alvast enorm: hoewel aanvankelijk gewag werd gemaakt van een honderdtal genodigden voor de ‘preview’ van het werk, werden er uiteindelijk meer dan 300 uitnodigingen voor verstuurd - waarvan ongeveer iedereen kwam!

Die vrijdag druppelden de eerste genodigden al ruim een uur voor de aanvang van de voorstelling de kerk binnen. Tegen 11.05, toen het programma van start ging, zat de kerk boordevol.

De media waren massaal op het evenement afgekomen: niet enkel ATV, maar ook de VRT waren met een camera-ploeg naar de kerk afgezakt, en ook Klara, Radio 1, Radio 2, Het Laatste Nieuws en de Gazet van Antwerpen namen gretig interviews af. Ook de politiek had zich niet onbetuigd gelaten: naast burgemeester Bart De Wever waren er verschillende schepenen aanwezig.

Later bleek zelfs - zo werd ons onlangs verteld - dat de zitting van het schepencollege die vrijdag speciaal vervroegd was, zodat iedereen erbij kon zijn!

Een hele eer, en een mooie illustratie voor het belang dat ook de stad aan dit project hechtte.

Het behoorlijke aantal sprekers - en een jammerlijk akoestisch probleem - niettegenstaande, verliepen de welkomstwoorden, loftuitingen en toespraken vlot, zodat tegen iets na 12.00 uur geheel volgens plan overgegaan kon worden tot de plechtige onthulling van het werk.

De aanwezigen waren duidelijk onder de indruk, zoals uit de talrijke positieve reacties kon worden opgemaakt: sommigen waren verbaasd over hoe goed het werk uit de restauratie was gekomen, anderen dan weer enthousiast over het onwaarschijnlijke verhaal van de terugkeer van deze “Verloren Zoon” van de Sint-Carolus Borromeuskerk. Velen waren simpelweg ontroerd. De onthulling van het schilderij was ook het startschot voor een gezellige en verzorgde receptie, die duidelijk in de smaak viel: zelfs om half drie waren er nog verschillende groepjes mensen in de kerk aan het nakaarten onder het genot van een hapje of een drankje.

Intussen waren de beelden van de onthulling Vlaanderen reeds rondgegaan: de VRT had het tot één van de hoofd-items in hun middagjournaal gemaakt, en de eerste sms-berichten en mails met felicitaties van enthousiaste kijkers kwamen reeds binnen.

Toen de kerk die namiddag weer openging voor het publiek, waren er behoorlijk wat mensen die niet konden wachten om de nieuwe aanwinst met eigen ogen te kunnen komen aanschouwen.

Ook de afgelopen weken heeft de “Terugkeer” - mede dankzij een speciale stadsreportage op ATV - de nodige extra bezoekers naar de kerk weten te lokken. Vanuit het buitenland is er eveneens reeds enthousiast gereageerd op deze aanwinst, die er ongetwijfeld in de toekomst voor zal zorgen dat de kerk (nog meer dan nu al het geval was) met stip op het ‘must-see’ lijstje van buitenlandse bezoekers zal prijken. Voor de “Rubenskerk” die Sint-Carolus Borromeus is (die ooit meer dan 40 werken van de meester telde), is de aanwezigheid van een authentiek werk van Rubens immers een enorme troef, die haar status als één van de meest bezochte monumenten in Antwerpen enkel maar kan en zal versterken. Dankzij de samenwerking met Openbaar Kunstbezit Vlaanderen, dat hun juni-nummer reeds wijdde aan de “Terugkeer”, zal naar aanleiding van het Barokjaar 2018 het werk in het kader van het project ‘Vlaamse Meesters in Situ’ verder ontsloten worden met een digitaal scherm met informatie over de kerk, de relatie van de kerk met Rubens en het werk zelf, in verschillende talen. Dan zal het publiek het verhaal van het werk, zijn omzwervingen, de restauratie én de terugkeer ervan zelf kunnen ontdekken.

Het is toepasselijk dat met deze “Terugkeer” Sint-Carolus Borromeus, dé barokke kerk bij uitstek in de Lage Landen, reeds het startschot kon geven voor Barok 2018, bijna een jaar voor het officiële programma van start gaat. Ook voor dat barokjaar staan er overigens verschillende projecten in de kerk in de steigers maar daarover later meer. Voor nu volstaat het om te genieten van de terugkeer van “onze” Rubens.

Een werk van lange adem - maar gelukkig met een goede afloop! - dat nooit tot stand was gekomen zonder de blijvende inzet van de kerkfabriek in het algemeen, en de heren Marnix Van Herzeele en Jan Impens, die het hele project van begin tot eind hebben opgevolgd, in het bijzonder.

Deze “Terugkeer” is dan ook een passende bekroning voor hun jarenlange werk en inzet voor de kerk.

Tyr Baudouin

Aflevering 3

Omniël vertelt

ALLES WIT

andre dietvorst

Wij, geduldige engelen, vroegen ons af wat al die kerels in witte gewaden daar boven uitrichtten. Maar we lieten ze begaan. Zij zongen niet de lof van God, in tegendeel soms hoorden wij profane muziek. Maar 's avonds in de stilte van ons heilig huis merkten we dat langzaam de wanden witter werden. En zelfs terug marmer werden. Wij herinnerden ons de vroegere tijden. Het marmeren paleis van 1621, of de wederopbouw in witte kleur na de vreslijke brand van 1720!

DE MUREN VUILER DAN GEDACHT

PROPERE JONGENS

PILAREN KRIJGEN EEN 'MARMER'LOOK

MIJN COLLEGA VAN DE PREEKSTOEL KIJKT DE ANDERE KANT OP, ZE GAAN HEM TOCH OOK NIET WIT SCHILDEREN, ZEKER?

ZELFS DE GROTE MIDDELEN WERDEN NIET GESCHUWD

EN HOE KRIJG JE ZO'N MACHINE DOOR DE POORT VAN 1621 ?

Matinee concert

St.- Carolus Borromeuskerk Antwerpen
zondag 15 oktober 2017
14.30 uur tot 16.00 uur

Nicole De Paepe
piano

ticket: vvk € 12,00 - adk € 15,00

info: in de kerk tijdens de openingsuren

tel: +32 (0)477623794

e-mail: s.carolus@skynet.be

IBAN: BE46 7350 2188 8036

BIC: KREDEBB

V.U.: St-Jan Herzele, Fonds Carolus Borromeus VZW

PIANORECITAL LEGATO

Hoe de geschiedenis van Antwerpen met haar legendes en Carolus Borromeuskerk tot leven komt met muziek, woord en beeld.

Nicole De Paepe, brengt een vernieuwend pianorecital en laat de piano in al haar glorie en temperament vol van zuivere klanken schitteren doorheen een reis van klassiek- en lichte muziek.

Nicole vervoert je even naar een andere wereld waar je tot rust komt en je verbeelding werkelijkheid wordt. Je gaat met nieuwe energie naar huis.

Als hoogtepunt van dit uniek gebeuren hoort u haar eigen composities, zeer toegankelijke melodieën geïnspireerd op tijdloze levensverhalen die iedereen kan herkennen.

Nicole inspireert zich hierbij ook op hedendaagse elementen die ze op een klassieke manier verwerkt. Pianorecital "Legato" wordt aangevuld met filmprojectie die de muziek in beeld brengt.

De Schelde, Brabo en Antigoon, de legende van Antwerpen en geschiedenis van de Carolus Borromeuskerk komt tot leven in woord, muziek en beeld.

Dit alles wordt op een leuke manier aan elkaar gesproken door Harry Geerts.

www.nicoledepaepe.be

10 september 2017

Openmonumentendag.

Van 13u00 tot 16u00, gratis

16 september 2017

Orgelconcert met Johan Hermans

Start om 20u00, inkom volwassen; € 8 en jonger dan 18; € 5

6 oktober 2017

Orgelconcert door Dirk De Brandt

Van 15u00 tot 16u00, gratis

14 oktober 2017

Orgelconcert door Emmanuel Van Kerckhoven

Start om 20u00, inkom volwassen; € 8 en jonger dan 18; € 5

15 oktober 2017

Concert Matinee met Nicole De Paepe

Van 14u30 tot 16u00

Tickets: VVK € 12, ADK: € 15

19 oktober 2017

Concert I Solisti Del Vento

28 oktober 2017

Luther2017 - Wereldcreatie van de Luthercantate 'Dankt, dankt nu allen God' van Willem Ceuleers en Reformatiecantate 'Ein feste Burg ist unser Gott'

Ticket VVK € 12 en ADK € 15 en via de site www.luther2017.be

15-16 december 2017

Musical: A Christmas Carol

19 december 2017

Concert: SOFIE: An Amazing Christmas

21-22-23 december 2017

Kerstconcerten Antwerp Symphony Orchestra

Pastoor E. H. Hendrik Hoet tel.: 03 202 84 30 Hendrik.hoet@bisdomantwerpen.be

Parochiesecretariaat: Concerten -Toezicht kerk Dimitri de Hert 0477 623 794 s.carolus@skynet.be

Eucharistie vieringen op zondag Artiëstenmis 11.30 uur Parochiemis 17.00 uur

Sant' Egidio avondgebed van maandag t/m vrijdag 20.00 uur

Kerk open van 10 tot 12.30 - 14 tot 17.00 uur **zondag gesloten voor toerisme**

Kerkraad St.-Carolus Borromeuskerk voorzitter Marnix van Herzele Ambtmanstraat 7 2000 Antwerpen

vzw Artiëstenfonds voorzitter A-M Fourrel de Frettes artiëstenfonds@gmail.com www.artiëstenfonds.be

vzw Fonds Carolus Borromeus www.carolusborromeus.com

Kapel van O. L. Vrouw v/d Carmel voorzitter Marie-Paule Van Mechelen. mpvm@telenet.be

Toerismepastoraal Antwerpen info@topa.be www.topa.be

Lay-out: Jacqueline Van der Mueren
Verantwoordelijke uitgever Marnix Van Herzele